

Avrupa Birliđi Yapay Zekâ Yasası'nda Önemli Değişiklikler: Digital Omnibus Anlaşması ile Güncellenen Uygulama Takvimi

Av. Sevgi Ünsal Özden
Av. Tilbe Birengel
Av. Ozan Akman
Av. Gülnur Çakmak Ergene
Av. Elvan Galatalı
Stj. Av. Pelin Mutlu
Stj. Av. Tuğçe Polat

Avrupa Parlamentosu ve Avrupa Birlięi (“AB”) Konseyi, 7 Mayıs 2026 tarihinde yapay zekâ alanındaki kuralları sadeleştirmeyi ve inovasyonu desteklemeyi amaçlayan “Digital Omnibus on AI”^[1] üzerinde geçici bir anlaşmaya varmış olup anlaşma, 16 Haziran 2026 tarihinde Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilmiş; 29 Haziran 2026 tarihinde ise AB Konseyi tarafından nihai olarak onaylanmıştır.

Söz konusu anlaşma, AB Yapay Zekâ Yasası’nda (Regulation (EU) 2024/1689; “Yapay Zekâ Yasası” veya “Yasa”) değişiklik yapan hedefli düzenlemeler içermektedir.

Temel Deęişiklikler

Yeni Uygulama Takvimi

Biyometrik kategorizasyon ve kimlik tespiti, kritik altyapı, eğitim, istihdam, göç, iltica ve sınır kontrolü gibi belirli yüksek riskli alanlarda kullanılan yapay zekâ sistemlerine ilişkin yükümlölükler, önceki takvimde öngörölen 2 Ağustos 2026 tarihi yerine 2 Aralık 2027 tarihinden itibaren uygulanacaktır.

Buna karşılık, tıbbi cihazlar, makineler ve otonom araçlar gibi ürönlere gömölü olarak bu ürünlerin güvenlik bileşeni işlevini gören yapay zekâ sistemlerine ilişkin kurallar ise 2 Ağustos 2028 tarihinde uygulanmaya başlayacaktır.

Yapay zekâ tarafından üretilen içeriklerde filigran (*watermarking*) kullanımına ilişkin yükümlölüğün uygulama tarihi ise, 2 Ağustos 2026 tarihinden önce piyasaya sürölen sistemler bakımından 2 Aralık 2026 tarihine ertelenmiştir. Ancak, şeffaflık yükümlölüklerinin büyük ölçüde orijinal takvime tabi olmaya devam ettiği ve 2 Ağustos 2026 tarihinin hâlen önemli bir uyum tarihi olduğu göz önünde bulundurulmalıdır.

Ulusal düzeyde yetkili otoriteler tarafından yapay zekâ düzenleyici test ortamlarının (*regulatory sandboxes*) kurulmasına ilişkin yükümlölükler de 2 Ağustos 2026 tarihinden 2 Ağustos 2027 tarihine ertelenmiştir.

---

1. “Digital Omnibus on AI”, Avrupa Komisyonu tarafından Kasım 2025’te AB’nin sadeleştirme gündemi kapsamında önerölen ve AB Yapay Zekâ Yasası başta olmak üzere çeşitli dijital düzenlemelerde hedefli değişiklikler öngören mevzuat paketini ifade etmektedir. Söz konusu paket, AB Yapay Zekâ Yasası’nın uygulanmasını işletmeler bakımından daha öngörölülebilir ve uygulanabilir hale getirmeyi amaçlarken, toplumsal güvenlik, temel haklar ve kullanıcıların korunmasına ilişkin güvencelerin muhafaza edilmesini de hedeflemektedir.

Yeni Yasaklar

Kabul edilen değişiklikler kapsamında bireylerin korunmasına yönelik yasaklar da genişletilmiştir. Buna göre, rızaya dayanmayan cinsel içerikli veya mahrem görüntüler üreten yapay zekâ sistemleri ile çocuk cinsel istismarı materyali oluşturan sistemlerin (örneğin, bir kişinin görüntüsünü rızası olmadan çıplak ya da cinsel içerikli hâle getiren “nudification” uygulamaları) kullanımı açıkça yasaklanmaktadır. Söz konusu yasaklara uyum yükümlülüğü 2 Aralık 2026 tarihinden itibaren uygulanmaya başlayacaktır.

Önyargıların (*bias*) tespiti ve giderilmesi amacıyla özel nitelikli kişisel verilerin işlenmesine yönelik hukuki dayanağın kapsamı, işlemenin kesin olarak gerekli olması (*strict necessity*) şartıyla, yüksek riskli olmayan yapay zekâ sistemleri ve modellerinin sağlayıcıları ile kullanıcılarını da kapsayacak biçimde genişletilmiştir. Ayrıca sağlayıcılar, yüksek riskli olarak sınıflandırılmaktan muaf olduğunu değerlendirdikleri sistemleri dahi AB yüksek riskli yapay zekâ veri tabanına kaydetmekle yükümlü tutulmuştur.

İşletmelere Yönelik Sadeleştirme

Küçük ve orta büyüklükteki işletmelere (“KOBİ”) tanınan belirli kolaylıklar, küçük orta ölçekli şirketleri (*small mid-cap companies*) de kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Ayrıca, Yasa ile başta Makine Yönetmelięi (*Regulation (EU) 2023/1230*) olmak üzere AB ürün güvenliği mevzuatı ara-

sındaki etkileşim netleştirilmiştir. Buna göre, sektörel güvenlik mevzuatı kapsamındaki makine ürünleri kural olarak yalnızca ilgili sektörel mevzuata tabi olacaktır. Böylece hem Yasa’ya hem de sektörel kurallara aynı anda tabi olmaktan kaynaklanan mükerrer uygulamaların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Netleştirilen Denetim Yetkileri

Komisyon bünyesindeki Yapay Zekâ Ofisi’nin uygulama ve denetim yetkileri netleştirilmiştir. Bu kapsamda, özellikle genel amaçlı yapay zekâ (“GPAI”) modelleri üzerine inşa edilen sistemler ile çok büyük çevrimiçi platformlar ve arama motorlarına entegre edilen yapay

zekâ sistemlerinin gözetim ve denetiminin AI Office bünyesinde daha etkin şekilde yürütülmesi amaçlanmaktadır. Bununla birlikte; kolluk, sınır yönetimi, yargı makamları ve finansal denetim gibi alanlarda ulusal otoritelerin yetkisi korunmaktadır.

Güncellenmiş Uygulama Takvimi

2 Şubat 2025

Kabul edilemez risk barındıran yapay zekâ sistemlerine ilişkin yasaklar yürürlüğe girmiştir.

2 Ağustos 2025

GPAI model sağlayıcılarına ilişkin yükümlülükler yürürlüğe girmiştir. Üye devletlerin yetkili makamları ataması ve idari para cezalarına ilişkin kuralları belirlemesi gerekmektedir.

2 Ağustos 2026

Yasa genel olarak uygulanmaya başlar; özellikle Madde 50 kapsamındaki şeffaflık yükümlülükleri ve yapay zekâ tarafından üretilen içeriklerin filigran (watermarking) ile işaretlenmesine ilişkin yükümlülükler bu tarihte uygulanmaya başlar.

2 Aralık 2026

Filigran yükümlülüğü açısından 2 Ağustos 2026'dan önce piyasaya sürülmüş sistemler için sağlayıcılara tanınan geçiş süresi bu tarihte sona erer.

Rızaya dayanmayan cinsel içerikli veya mahrem görüntüler üreten yapay zekâ sistemleri ile çocuk cinsel istismarı materyali oluşturan sistemlere ilişkin yasaklara uyum yükümlülükleri uygulanmaya başlar.

2 Ağustos 2027

Ulusal düzeyde yetkili otoriteler tarafından yapay zekâ düzenleyici test ortamlarının (regulatory sandboxes) kurulmasına ilişkin yükümlülükler yürürlüğe girer.

2 Aralık 2027

Biyometrik kategorizasyon ve kimlik tespiti, kritik altyapı, eğitim, istihdam, göç, iltica ve sınır kontrolü alanlarında kullanılan bağımsız (stand-alone) yüksek riskli yapay zekâ sistemlerine ilişkin yükümlülükler uygulanmaya başlar.

2 Ağustos 2028

Tıbbi cihazlar, makineler, otonom araçlar ve benzeri ürünlere entegre edilen yüksek riskli yapay zekâ sistemlerine ilişkin yükümlülükler uygulanmaya başlar.

2030 sonuna kadar

Özgürlük, güvenlik ve adalet alanlarında faaliyet gösteren büyük ölçekli bilişim teknolojileri sistemlerinin bir bileşeni olan yapay zekâ sistemleri Yasa ile uyumlu hale getirilmelidir.

Türkiye’de Yerleşik Şirketler İçin Değerlendirme

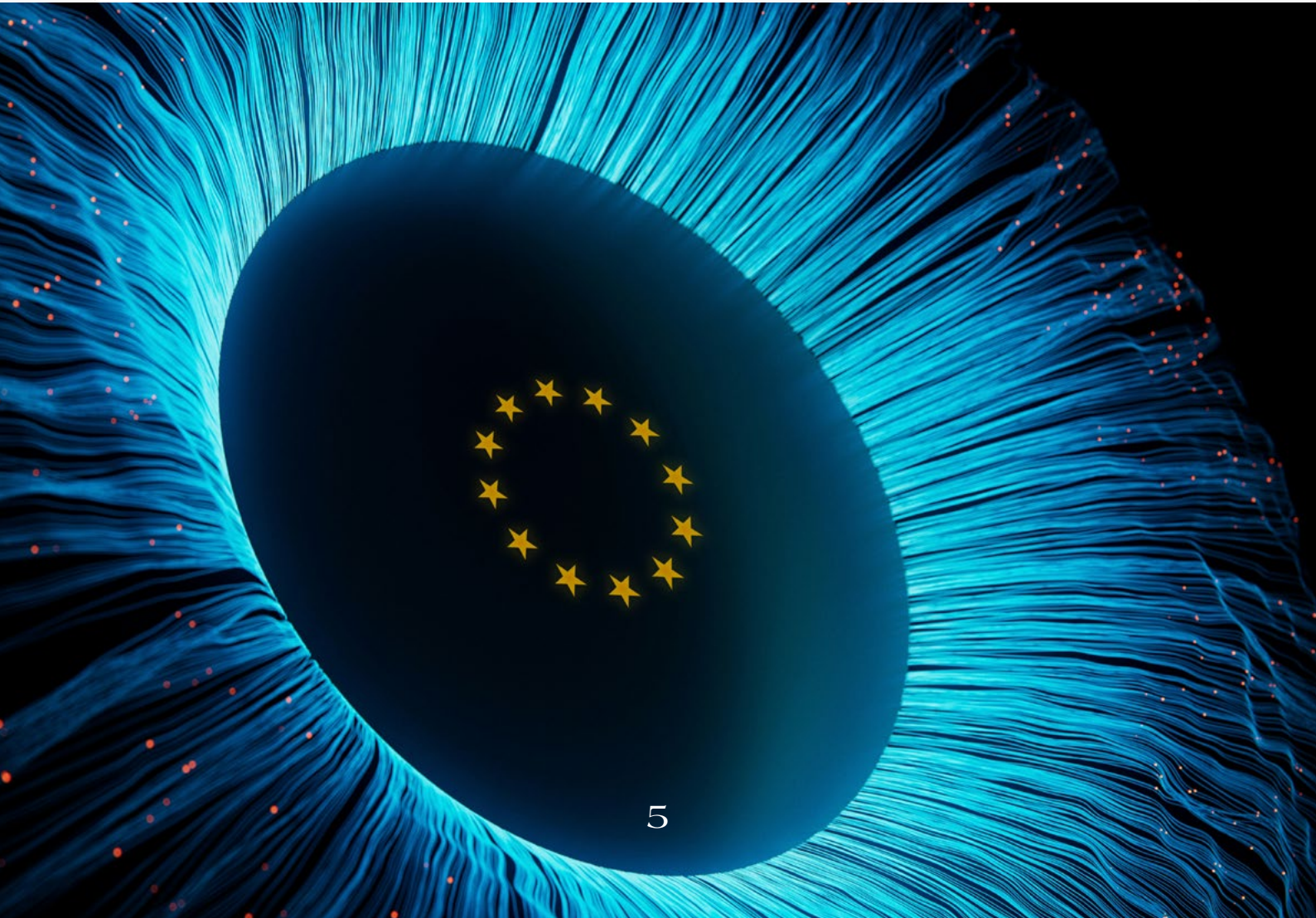
Yapay Zekâ Yasası, sınır ötesi etkiye sahip geniş bir uygulama alanı öngörmektedir. Buna göre, AB’de yerleşik olmasalar dahi, yapay zekâ sistemlerini veya GPAI modellerini AB pazarında piyasaya süren sağlayıcılar ile çıktıları AB içerisinde kullanılan yapay zekâ

sistemlerinin sağlayıcıları ve kullanıcıları da Yasa kapsamına girebilmektedir.

Güncellenmiş uygulama takvimi, Türkiye’de yerleşik şirketlere uyum süreçlerini yeniden değerlendirme ve gerekli teknik/idari hazırlıkları tamamlama bakımından ek süre sağlamaktadır.

Sonraki Adımlar

Yasal süreç 29 Haziran 2026 tarihinde AB Konseyi’nin nihai onayıyla tamamlanmıştır. Söz konusu değişikliklerin kısa süre içinde AB Resmî Gazetesi’nde yayımlanması beklenmekte olup yayım tarihinden üç gün sonra yürürlüğe girecektir.

İlgili Kişiler

Sevgi Ünsal Özden, LL.M. CIPP/E
Yönetici Avukat ve Arabulucu

sevgiunsal@erdem-erdem.com

Tilbe Birengel, LL.M. CIPP/E
Yönetici Avukat

tilbebirengel@erdem-erdem.nl

Ozan Akman, LL.M. CIPP/E
Kıdemli Avukat

ozanakman@erdem-erdem.av.tr

İstanbul

Ferko Signature, Büyükdere Caddesi, No. 175 Kat. 3, 34394, Esentepe - Şişli, İstanbul
+90 212 291 73 83 / +90 212 291 73 82
istanbul@erdem-erdem.av.tr

İzmir

1476 Sokak, No. 2, D. 27, Aksoy Plaza Alsancak, İzmir
+90 232 464 66 76 / +90 232 466 01 21
izmir@erdem-erdem.com

Amsterdam

Office 4.31, Strawinskylaan 457, 1077 XX Amsterdam
+31 (0)20 747 1113
amsterdam@erdem-erdem.nl

